Anul II. *Ianuarie–Februarie 1932.* *Nr. 15–16.*

PLAIURI HUNEDORENE

REVISTA ASOCIAŢIEI CORP. DIDACTIC PRIMAR DIN JUD. HUNEDOARA.
ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ŞI GENERALĂ

CUPRINSUL:

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: PETROŞENI, STR. FILIPESCU No. 3.

Revista „Plaiuri Hunedorene“ apare lunar sub conducerea unui comitet de redacţie compus din:

Sabin Jula — Simeria, preşedintele Asociaţiei învăţătorilor,
A. Constantinescu — Hunedoara, v.-preşedintele Asoc. Inv.,
Ioan Ciora — membru în Comitetul Asociaţiei învăţătorilor,
Nicolae Creţu — Orăştie, membru în Comitetul Asoc. Inv.
I. Morţun — Simeria, secretarul Asociaţiei învăţătorilor,
Alexiu David — Petroşani, institutor.

Redacţia: **AL. DAVID.** — Administraţia: **GH. ITTU.**

COLABORATORII REVISTEI

Izabela Sandoveanu şi **Apostol Culea** — Bucureşti, **Olimpia Teodoru** — Lugoj, **Victoria Popagoga** — Hunedoara.

Constantin Sporea, Victor Solomon, Elena Sporea, I. Mihu, N. Sporea şi **Iosif Stanca** — Deva, **I. Măgură.**

C-tin Stan şi **Petre Petrescu** — Sibiu, **Vasile Lucaciu** — Petroşeni, **Marin Biciulescu** — Bucureşti, **P. Rusu** — Ţebea, **Alexiu David** — Petroşeni, **Sabin Jula** şi **I. Morţun** — Simeria, **Nicolae Creţu** — Orăştie, **A. Constantinescu** şi **Valeria Nemet** — Hunedoara, **Ioan Baciu** — Răcăştie, **Daniil Popescu** — Hăşdat, **Pavel Popescu** — Peştişul-Mic, **Pompeiu Hossu Longin** — Vulcan, **Sterian Ciucescu** — Ruda, **N. Roşca-Greci, G. Mironescu** — Iaşi, **I. Bura, Pavel Lazăr** — Brad, **M. Butoi** — Luncoiul-de-sus, **G. Enescu** — Piteşti şi **N Danielescu** — Deva, **Elisabeta Beisser** Ghelar, **Niculae Manea** — Curpeni, **M. Bogza, E. Dan, Veronica Oana, Gh. Ittu, P. D. Cristea, V Popa, Veturia Mărginean, Emilia Ivaşcoiu, P Simoiu, Gh. Fotescu, D. I. Băgescu, Gh Beuran, Ion C. Florea.**

Manuscrisele se vor trimite direct redacţiei.

Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pentru Corpul didactic şi intelectuali . . .	Lei 100 pe an.
Pentru instituţii şi Comitete şcolare . . .	Lei 240 pe an.
Costul unui număr	Lei 10.

IN IULIE ŞI AUGUST REVISTA NU APARE.

Anul II. Ianuarie–Februarie 1932. Nr. 15–16.

PLAIURI HUNEDORENE

REVISTA ASOCIAȚIEI CORP. DIDACTIC PRIMAR DIN JUD. HUNEDOARA. ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ȘI GENERALĂ.

Balada

Poezia de: G. Coșbuc.
Arm. de: x x

Allegretto.

IUBIREA DE COPII LA MARILE GENII ALE LUMII

Una dintre cele mai înduioşetoare şi mai înălţătoare scene din viaţa Mântuitorului Isus Cristos este, desigur, aceea pe care El a petrecut=o între copii. Galileanul, cu ochii plini de duioşie, obosise în cercul celor cari sorbeau învăţăturile adevărului, de pe buzele Sale divine. Când ceata copiilor Il asaltează, apropiindu=se cu toată încrederea şi nevinovăţia de El, părinţii şi cei de faţă îi ceartă şi vor să=i alunge spre a nu supără pe blândul lor învăţător.

Dar, El îi opreşte cu acele cuvinte memorabile, cari străbat veacurile cu aceiaşi putere de emoţionare ca şi atunci când au fost rostite pentru întâia dată: *„Lăsaţi pruncii să vină la mine,* că unora ca aceştia este împără·ţia ceriurilor.«

Iubirea arătată de Nazarineanul milos a inspirat atâ=tea predici cari au stors lacrimi de duioşie părinţilor din toate veacurile şi de pe întreg pământul.

Bătrânul apostol al norodului rusesc, Leon Niculaevici Tolstoi, aproape în toate operile sale literare a lăsat urme şi mărturii preţioase de iubirea sa neţărmurită faţă de co=pil, pânăce această iubire se transformă în cea mai nobilă faptă a lui, Şcoala dela Isnaja Poliana, faptă, care l·a des=coperit nunumai ca sentimental faţă de *omul în devenire* ci şi ca pe un pedagog, cu originală concepţie asupra educaţiei noui.

In orice caz, nu se poate vorbi niciodată de iubirea curată şi desinteresată faţă de prunci fără a ne gândi şi fără a pomeni de magul nemărginitei stepe şi a literaturii ruseşti, care spre bătrâneţe şi=a închinat credinţa, prospe=ţimea şi drăgălăşenia marelui şi necuprinsului său suflet, şi·a oferit genunchii bătrâni: scaun şi barba septuagenară: jucărie, spre desfătarea sufletească a copiilor.

Dar iată=l şi pe celalalt mare scriitor şi despicător al adâncurilor sufleteşi, pe Fedorovici Dostoiewsky, arătându·se în scrierile sale tot atât de legat şi de îndrăgostit de ne=vinovăţia sufletului copilăresc, ca şi înaintaşul său Tolstoi şi ca şi alţi mari scriitori universali pe care=i vom cită, poate, în alte ocaziuni.

Nemai pomenind de aprecierile pe care la face marele gânditor şi de scenele sfâşietoare din viaţa unor copii ce-i întâlnim în romanele sale *„Precocii”, „Umiliții și obidiții”*, cari singure ar fi destulă mărturie de marea dragoste şi de mila lui imensă faţă de copii şi în special faţă de copilul clasei sărace, vom lăsa mai jos, să urmeze câteva pasagii din romanul său »Idiotul« tradus de dşoara Zizica Pătrăşcanu şi de curând apărut în editura Culturii Româneşti, pasagii înălţătoare, din care se desprind şi unele păreri ale sale asupra copiilor, cari păreri pot fi acceptate sau contestate, dar iubirea faţă de copii, ce se degajează din toate cuvintele şi din întreagă lucrarea autorului nu pot fi contestate de nimeni!

Eroul romanului, prinţul Muişkin, trăeşte într'un sat din Elveţia, sub îngrijirea unui medic. Copiii satului imitând pe părinţii lor şi pe adulţi îşi bat joc de o fată, fiinţă nenorocită şi hulită de toată lumea, până şi de preot în predica lui din biserică.

Prinţul Muiskin spune copiilor toată nenorocirea fetei şi atunci ei se căesc de persecuţiile contra sărmanei fete, încep să o iubească şi îl iubesc şi pe prinţ. Iată ce zice el:

»Veneau adesea să mă găsească şi totdeauna mă rugau să le povestesc ceva. Se vede că istoriseam bine, căci prea erau lacomi de povestirile mele, In urmă, începui să studiez şi să cetesc, numai pentru a le împărtăşi lor ceeace învăţasem din cărţi.«

In alt loc — »e o ruşine să-i minţi. Dealfel, adăugai, în ciuda precauţiilor voastre, vor şti ceeace vreţi să ignoreze numai că le vor învăţa într'un fel care le va murdări imaginaţia...«

Satul întreg în frunte cu preotul şi cu învăţătorul Thibaut se supăraseră pe prinţ fiindcă într'atât îşi atrăsese iubirea copiilor, încât aceştia îl căutau mereu să le povestească şi părăseau casa chiar fără ştirea părinţilor spre a putea petrece împreună cu el.

Nu tăinueşte nimic copilului.

»se poate spune unui copil tot. Ce m'a mirat întotdeauna, e ideia falşe pe care adulţii şi-o fac despre copii: ei nici nu sunt înţeleşi de taţii şi mamele lor. Nu trebue

ascuns nimic copiilor, sub pretext că sunt încă mici şi că la vârsta lor trebue să ignoreze oarecari lucruri. Ce tristă şi nenorocită concepţie! Şi cât de bine îşi dau seama copiii că părinţii lor îi iau drept neştiutori, atunci când ei înţeleg totul! Persoanele mari nu ştiu, că în afacerea cea mai grea, un copil poate da un sfat de o extremă importanţă. Ah! Dumnezeule *când păsărica asta mică şi frumoasă se uită la tine cu privirea fericită şi încrezătoare, ţi=e ruşine să=l înşeli!* Ii numesc păsărele, pentru=că păsărele sunt ceea ce=i mai bun pe lume.«

In altă parte.

»Şi cum a putut să mă gelozească şi să mă calomnieze, atunci când el însuşi trăià cu copii? *Apropierea lor vindecă sufletul"*

Mai trebueşte vre'un comentar la aceste vorbe sincere şi rupte din adâncul sufetului? Cum se simţeşte · toată vraja şi căldura ce o simţeà sufletul său numai gândindu=se la copii!

Ah, dacă fiecare educator ar fi la fel sau dacă, cel puţin, fiecare educator şi=ar reaminti cât mai adeseori aceste cuvinte divine, vrednice de a ieşi din gura unui apostol sau proroc!

Atunci, suntem siguri, bătaia cea atât de des şi crud practicată de unii n'ar mai face ravagii în câmpul sufletesc atât de nevinovat al copiilor!

»Sunt încântat de îndată ce pot să=mi regăsesc camarazii; şi aceştia au fost totdeauna copiii, nu pentru=că eu însumi aş fi un copil, ci pentrucă mă simt atras de vârsta lor tânără. La începutul şederii mele acolo, când, rătăcind singur şi trist, *îi vedeam deodată ieşind sgomotoşi dela şcoală, cu genţile mici şi cu tăbliţele lor, cu joaca, râsul, ţipetele lor, tot sufletul meu deodată sburà la ei.* Nu ştiu, dar simţeam o senzaţie de fericire neobişnuit de puternică, oridecâteori îi întâlneam. *Mă opream şi râdeam de beatitudine uitându=mă la picioruşele lor mici, care alergau aşa iute, la râsetele şi lacrimile lor* (căci întorcându=se acasă după clasă. mulţi găseau vreme să se bată, să plângă, să se împace şi să se joace.) *Inaintea acestui spectacol îmi uitam durerea"* Pe urmă, dupăce s'a despărţit de ei zice:

»Când am primit la Berlin câteva scrisori trimise de copii atunci numai am înțeles cât îi iubesc. Cât erau de trişti când mă petreceau până acasă! O lună înaintea plecării mele, îşi luaseră obiceiul să mă petreacă: »Leon pleacă, Leon pleacă pentru totdeauna!« Ne întâlneam mereu în fiecare seară lângă cascadă şi vorbeam numai de viitoarea noastră despărţire. Câteodată copiii îşi regăseau vechea lor veselie, dar, în momentul când ne despărţeam mă strângeau tare în braţe. ceeace nu făceau altădată. Când m'am dus să iau trenul, toţi mă întovărăşiră până la gară... Se forţau să=şi stăpânească emoţia, dar, cu toate că se abţineau, mulţi fetiţele mai ales, aveau lacrămi în glas.«

Tot atât de mult îl doare când se gândeşte la acel sistem de educaţie care conduce cu varga.

Prin contrast scoate şi aici efecte pătrunzătoare până şi în cele mai împetrite inimi.

»Ioan Petrovici spune (Marfei Nihitina) că: i=am reproşat sistemul ei de educaţie: *să loveşti şi să biciueşti un copil bolnav, nu...*"

* *

Acolo, însă unde Dostoiewski se întrece pe sine şi unde creiază o pagină de literatură, ridicându=se la o înălţime neobişnuită, sunt pasagiile cu cari încheiem acest articol şi cari credem că ar trebui săpate în aur sau în marmoră şi puse mereu sub ochii acelora pe mâna căror se lasă copii cu toată încrederea şi novinovăţia. Iată acest pasagiu de o inspiraţie divină;

»Pictorii reprezintă totdeauna pe Cristos în mijlocul a câtorva scene evanghelice: nu în felul acesta l=aşi pictà eu: *în tabloul care mi=l închipui, el ar fi singur,* — apostolii lui îl părăseau câteodată. *N'aşi lăsà cu dânsul decât un copil mic. Copilul s'a jucat lângă dânsul sau poate i=a povestit ceva cu nevinovăția vârstei lui. Cristos l=a ascultat, dar acum a rămas pe gânduri, cu mâna uitată pe căpuşorul copilului. Se uită în zare, la orizont, în ochi i=se vede un gând mare: fața îi e tristă. Copilul a sfârşit de vorbit şi stă cu cotul pe genunchii lui Cristos: cu obrazul rezemat în mână, îşi ridică capul şi priveşte ațintit, cu aerul gánditor pe care=l au copii câteodată. Soarele asfințeşte...*"

ALEXIU DAVID.

TEMELIILE INVĂȚĂMÂNTULUI

(articol închinat d-lui D. V Țoni).

Intr'un articol din No. 11 al rev. noastre, colegul I. Măgură scrià în Sept. a. t. „Omenirea e chinuită de forțe elementare ca în cele dintâi veacuri ale existenții ei" și că „școala își deschide porțile... la răspândia unor vremuri, sguduitoare de țări." Și iată, nu au trecut patru luni de atunci și vedem cum elevi din părinți fără lucru și învățători neplătiți de 4 și 5 luni, cad la pământ, răpuși de mușcăturile foamei și de încolțirile frigului...

Expediții polare, pierdute în mijlocul oceanului de ghiață și a nopții eterne, cu proviziile sfârșite și amenințați de fiare și de uriașe sloiuri — mai sperează totuși că alte încercări temerare îi vor salvà într'o zi oarecare...

Dascăl și elev român pier de foamea năprasnică în mijlocul mormanelor de grâu și a stocurilor abundente de bucate, pe cari le-a dăruit D-zeu din solul fertil al țării. Picioarele dascălului și ale elevului român au ieșit din așa numitele încălțăminte și gerul nemilos le roade încetinel — când animalele domestice cu pieile lor se dau de pomană negustorilor.

Dascălul român este nevoit a se retrage în pustie spre a trăi din rădăcini și a se învăli cu frunzele arborilor — când depozitele de îmbrăcăminte în lipsa de desfacere și de vânzare sunt pe punctul de a fi incendiate.

Când acest slujbaș al țării și al învățământului este lăsat în prada neîngrijirii mai rău decât un șomer și decât ultimul cerșetor — ce credință mai poate el aveà în dreptatea orânduirilor statului?! Ce calm și seninătate mai poate el aveà în clipele de exercitare a înaltei lui datorii și misiuni?

Când dascălii și-au strigat amarul și durerea în lung și în latul țării, când au bătut la toate ușile și au solicitat ultimele ajutoare, ce se mai pot da unor oameni „sfârșiți", dar nici o ureche să-i audă, nici o inimă să-i înțeleagă — atunci, nu mai este mirare, că învățătorii nu mai au azi, nici vaga speranță, pe care o are expediția polară a unui Nobile sau alt cercetător îndrăzneț pierdut în câmpiile vecinicei zăpezi!

Deaceia învățătorii nu mai cred azi decât într'o minune mai presus de puterile perverse și pervertite ale oamenilor înrăiți.

Două forțe egal de puternice se mai luptă azi, în sufletul lor: resemnarea de a muri pe băncile școalei dându-și ultima suflare, îndemnați fiind de un patriotism morbid, sau într'un ultim spasm de elan vital, vor încercà să-și smulgă drepturile prin orice mijloace, mânați de un patriotism tot așa de puternic ca și celalalt, dar înfruntând riscuri de tot felul?

Timpul și împrejurările vor fi marii hotărîtori!

ION MERMEZEU.

CERCETĂȘIA, ESCURSIILE ȘI CĂMINELE TINERETULUI DIN GERMANIA

Cercetășia și excursiunile școlare ca și turismul tineretului german sunt atât de avansate, încât în zilele de sărbători ți-se pare că întreg acest popor de peste 70 milioane locuitori, este un roiu în forfoteală, sau o imensă armată în mobilizare generală. In Dumineci și sărbători toată lumea călătorește, fie cu trenul, fie cu autobuzul sau alte mijloace de comunicație, fie pe jos, cum fac cei mai mulți. Pădurile, văile, munții, toate regiunile frumoase sunt inundate de vizitatori și răsună de cântecele vesele, din gură sau instrumente, ale excursioniștilor.

Dar pentrucă să se poată pune pe drumuri și în mișcare atâta amar de lume e nevoe de mijloace de comunicație, de liniile ferate extraordinare pe care le are Germania, de trenurile ei rapide și dese, este nevoe de cămine de adăpost și de confortul necesar turismului.

Confortul încă nu lipsește. Țara întreagă este împănată la orașe ca și la sate, la munte, la câmpie ca și pe marginea apelor sau mărilor — cu niște case' de adăpost — cămine numite *„Jugendherberge"* sau *„Jugendheimen"* în cari turiștii sau cercetașii găsesc un pat cu bun așternut, odăi curate spălătoare cu apă caldă și rece, băi, dușuri, cantine, bucătării cu aparate de încălzire cu gaz sau curent electric, unde fiecare poate să-și gătească singur de ale mâncării din ce aduce cu dânsul. Mai sunt apoi biblioteci cu săli de lectură și cărți dintre cele mai bune precum și alte mijloace de distracție.

Pe culoarele acestor cămine sunt diferite inscripții educative. De pildă: *Totul e permis aici ceeace nu supără pe alții!* Fu-

matul e oprit cu desăvârşire. Intr'o aripă sunt fetele în alta băeţii. Conducerea căminelor tineretului scoate o serie de reviste cari poartă titlul *„Die Jugendherberge"* şi care se trimite celor peste 160.000 abonaţi (aceasta numai în partea vestică a ţării, în alte părţi, sunt altele.)

Astfel cutreeră ei toate părţile ţării, având la îndemână toate mijloacele posibile şi încurajarea cea mai desăvâşită de sus, dela guverne.

După răsboi şi mai ales în timpul din urmă toate cazarmele rămase goale (fiindcă Germania are acum foarte puţină armată) cu mici cheltueli au fost transformate în astfel de cămine. In oraşele mari sunt aşezate mai cu seamă la centru. In ele, se primesc orice escursionişti fie germani, fie străini, trebuesc numai anunţaţi.

Profesorii secundari, învăţătorii şcoalelor primare pornesc cu clase întregi în escursiune, făcându-li-se mari reduceri la tren şi în toate părţile şi după astfel de escursii, învăţătorii primesc anumite premii în bani şi recompense.

Cât de mult este ajutat prin aceasta învăţământul şi cum se fortifică rezistenţa trupească a elevilor. Işi oţelesc voinţa şi îşi câştigă isteţimi cari fac din ei un tineret, viguros, gata în orice moment, înclinat la jertfă şi iubitor de pământul călcat de atâtea ori.

Indrumare, cu adevărat cuminte şi sănătoasă, a tineretului!

Am văzut tineri cari iau trenul electric Berlin—Potsdam, iar aci scot din sac, luntrea de cauciuc şi scheletul ei de lemn, o întind în 5 minute, o pun pe canalul Spree şi vâslesc înapoi la Berlin, întorcându-se pe apă. Alţii se dunc la Rin, Dunăre, Elba, pe Wesser sau Oder şi plutesc astfel săptămâni întregi.

Astfel frumseţile ţării sunt vii şi gustate de toate lumea.

Nu rămâne colţ necercetat, iar tineretul creşte zdravăn, cu sufletul scăldat, în suflul grandios al naturii şi în poezia eternă a ţării lor.

AL. D.

LUMINIŢE

„Dacă lumea trece printr'o epocă critică", dacă „Europa e atât de bolnavă" „noi credem cu tărie că un singur lucru poate produce regenerarea umanităţii sleite: şi aceasta este educaţia tineretului". **Ad. Ferrière**

PUTEREA CUVÂNTULUI

Se știe că un cuvânt este întrebuințat pentru reprezentarea spirituală a anumitor realități. Realitățile fiind materiale și spirituale; cuvântul este întruparea lor abstractă. El se adresează mai întâiu intelectului și, numai apoi, părților afective și volițională. Relația ce există între cuvânt și realitatea pe care o întrupează, este în general, în funcțiune de suflet și ca atare, foarte subiectivă, variind dela individ la individ. Aceste variații sau mici schimbări în traducerea realităților, se efectuează în intelect și în afectiv, mai ales. Iar forța prin care cuvântul isbutește, întâiu, să ne apropie mai mult, de realitatea adevăr, a doua oră, să se creeze ca suport de inerție sufletească; vom numi-o, puterea cuvântului. In cele ce urmează, vom schițà variația și efectul ei; precum și cauzele ce le determină. E necesar pentru aceasta, să stabilim următoarea diviziune:

Realitatea, înainte de a ji cuvântul ce o întrupează;
Realitatea întrupată în cuvânt și;
Capacitatea subiectivă, sufletească, de asimilare a realității întrupate.

Făcând o trăsătură de unire între cele fixate în prima și a treia frază, obținem așa zisul raport al cuvântului, la suflet; sau mai precis, corespondența dintre aceste două.

Evident, sunt infinite realități pentru care nu există fo mă abstractă, concretizată în cuvânt. Adică, realități fără simbol spiritual; fără haina ce se chiamă cuvânt. Așa de exemplu: un superlativ al unei stări sufletești, care nici ea însăși n'are expresie. Consider foarte importantă această constatare. Intâiu pentru-că o asemenea situație nu poate durà la inf.nit, decât atât timp cât în suflet se produce procesul de creație a acestei forme a adevărului, care este cuvântul. A doua oră, pentrucă această formă imperfectă, în necontenită funcțiune de suflet, nu numai de realitatea pe care o întrupează; silue ște realitatea adevăr. Și în al treilea rând, pentrucă, cuvântul fiind efectul unei necesități create de realitate, spre întrupare. Corolarul acestora este evidența că, nu există cuvânt, care să represinte minciuna; deoarece cuvântul fiind forma realității adevăr, creat prin necesitate; minciuna fără cuvânt e inexistentă, prin faptul că orice realitate poate există și fără cuvânt. Deci minciuna nu poate fi o realitate.

Concludența acestora este că, cuvântul nu poate fi creator de realități, ci numai tiparul lor spiritual și el nu este realitate decât atunci când se scrie ori se vorbește. Proba ne-o dau multele cuvinte dispărute. Să nu interpretăm greșit faptul că, dacă cineva prin mijlocirea vreunui cuvânt nou, ne face să avem impresia unei realități creiate de acest cuvânt; să însemne că însuș cuvântul este creatorul acelei realități. Nu. Cuvântul este, în acest caz, pur și simplu, aducătorul la realitate, acelor existente deja.

Pentru plasticizarea acestei afirmații, vom aduce ca exemplu, volumul „Darurile pământului" ale lui Nichifor Crainic. Cine răsfoiește acest volum de poezii, va aflà cuvinte care provoacă sentimente pe care niciodată nu le-a avut. La aparență deci ar rezultà că, sentimentul nou ar fi creația acestor cuvinte. De fapt, cuvintele sunt provocătoarele celor existente, — în acest caz — ele sunt forma prin care un adevăr ori o realitate, se face cunoscută.

De aici însă rezultă rolul extraordinar al cuvântului. Descoperirea, sau actualizarea continuă a realităților, care este nu numai în legătură cu capacitatea de asimilare sufletească; ci implică și diferențierea lor criteriul de diferențiere fiind gradul necesității prin care, o realitate se întrupează. De aici apoi, pătrunderea personală. Așa spre ex.: sentimentul (ne mai avut) e provocat printr'un cuvânt, înseamnă că, cine a pus în funcțiune acel cuvânt a fost descoperitorul realității, exprimate prin cavântul ce i-l datorim în cazul nostru prezent și făr' de care n'aveam incă actuală, realitatea ce reprezintă.

Dar mai înseamnă că, relevatorul realităților, (prim cuvinte noui) are tocmai acest merit; care se integrează ca element de bază în evoluție. De aici, apoi, ierarhizarea valorilor sociale.

Se vede deci, că această clasificare este făcută de natura însăși sau de D-zeu. Se mai vede că puterea cuvântului se identifică în definiția de mai sus. Circumstanțele care relevă puterea cuvântului sunt numeroase și extrem de variate. Nu este locul a-le discutà aici, pentrucă ele sunt tot atât de felurite, ca și oamenii și, pentrucă atât variația cât și efectul, trebuesc căutate în diferențe pe care Dzeu le-a stabilit.

V. MĂRGINEANU.

PSIHOLOGIA CONFIGURAŢIEI

Secolul al XIX-lea, în care frământările ştiinţifice desfăceau prin metoda analitică un obiect în ultimele lui elemente, căuta în psihologie, ca şi în ştiinţele fizico-chimice mai ales, elemente constitutive, ale fenomenelor sufleteşti. S'a ajuns prin acest mijloc, la rolul simţurilor. Empiriştii englezi spuneau: »Nihil est in intelectu guod non primus fuerit in sensu. »Ultimele elemente sufleteşti sunt sensaţiile. Un fonemen psihic este o serie de sensaţii, viaţa sufletească toată, este o înlănţuire de sensaţii, cari se asociază după anumite legi, — contiguitatea, în timp şi spaţiu, asemănarea.

In opoziţie cu teoria asociaţionismului, s'a născut teoria formei sau configuraţiei, ai cărei premergători sunt Erenfers şi Wertheimer. Ei ştiu că excitanţii izolaţi, aceşti factori obiectivi, nu au atâta importanţă cât complexul în care-i prindem, fiindcă fenomenele sufleteşti nu sunt numai suma elementelor sensaţii, ci la aceşti factori se mai adaogă ceva din eul nostru, anumite forme de natură subiectivă.

1. Organismul nu prinde excitaţii izolate, ci totalităţi, excitanţii îi grupează în configuraţii.

2. Părticele pe cari le distingem în totalităţi, nu sunt indepentente, ci se influinţează reciproc.

3. Insuşirea elementelor depinde şi derivă dela însuşirea totului.

In genere, esenţialul în psihicul nostru nu este ceva static, ci o desfăşurare continuă, — ceva dinamic, — deci totalıtatea ca primordial, iar funcţiunile parţiale, în dependenţă de această totalitate.

Aplicarea teoriei configuraţiei la evoluţia vieţii psihice o face Koffea. El studiază reflexul şi instinctul.

După teoria asociaţionistă, reflexul este cea mai simplă legătură între, un neuron sensitiv şi unul mortor, iar instictul este înlănţuirea într'o anumită direcţie a unei serii de reflexe, el fiind un compartament moştenit.

Contrar acestei teorii Koffea demonstrează, că instinctul este un compartament total şi unitar, reflexele fiind considerate ca derivări din instincte. Existenţa instinctului, este dată în organism, dar pentru a se manifesta este ne-

voie de mediul ambiant, situaţia externă fiind în strânsă legătură cu starea de apetit. Şcoala configuraţiei caută să scape de exagerările direcţiei vitaliste, care consideră organismul ca singurul suport de explicare. Ea ţine seamă că viaţa este o interferenţă între organism şi mediu, deci având ambii factori în centru, pentru a o menţine într'un echilibru armonic.

Köller, găseşte că şi în fizică şi fiziologie, fenomenele se prezintă în configuraţii. El demonstrează că:

1. Procesele fiziologice, cari corespund proceselor psihice nu sunt sume de excitaţii ci totalităţi, procese structurate.

2. Formele fiziologice, sunt de natură electrică şi le găsim în domeniul fizic. De altfel, în fizică Lorentz arată ca adevăr evident, că un conductor electric formează ca un câmp electric, o formă universal — cauzal — coerentă. Sistemele fiziologice, sunt în ultimă analiză, de natură fizică.

Caracterele configuraţiei se verifică şi în domeniul patologic.

S'au luat două cazuri: cecitatea psihică şi hemianopsia. In cazul orbirii psihice bolnavul nu înţelege obiectele prea complicate, sau desenele în perspectivă. Nu percepe figurile formate din puncte. Scrisul şi desenul se bazează pe memoria cinestezică. Cecitatea formelor nu este o reducere la o diversitate de sensaţii fără unitate, ci o degradare a formelor într'un sens haotic.

In hemianopsie, bolnavul are numai jumătate din retină sănătoasă, cealaltă parte nu funcţionează. Dacă pe partea sănătoasă se va arătà o parte dintr'o figură regulată, această figură va fi complectată înspre partea oarbă. Fenomenul se explică prin legea întregirii configuraţiei. Noua teorie are o importanţă deosebită în pedagogia practică. Asociaţioniştii, plecau dela elemente simple, unitatea lor de lucru fiind atomul. Meritul specific al configuraţioniştilor, este de a plecà dela un organism unitar într'un mediu complex. Ei caută să clădească o nouă psihologie obiectivă, bazaţi pe realitatea dată, care nu este o totalitate sumativă, ci unu tot unitar. Pentru configuraţionişti, părţile obţinute prin analiză sunt elemente obţinute prin

abstracţie. Şcoala configuraţiei are ca punct de plecare fenomenele psihice; dar ea nu mai e specifică faptelor psihice, fiindcă o găsim şi în alte domenii.

Pe măsură ce domeniul configuraţiei se măreşte, ajunge la o formă metafizică şi pierde specificitatea.

VIRGIL MAREŞ.

LECŢII PRACTICE

CEI DOI CĂLĂTORI ŞI URSUL (clasa III-a)

Ţinta. Astăzi, vom vorbi despre păţania a doi călători cu un urs.

Analisa. Cum poate să călătorească cineva? Ce este ursul? Care dintre voi aţi văzut urs? Câţi urşi erau acolo? Ce făceau ei în circ? R. Jucau, săriau se legănau. De ce coloare erau? Cam cât erau de mari? Cum erau aceşti urşi, ascultau ei de îngrijitorii lor? Ce credeţi voi, toţi urşii sunt aşa de blânzi şi de ascultători ca aceştia? R. Nu. Cum sunt aceştia? Unde trăiesc? Cum sunt aceştia şi ce coloare au? Cu ce se hrănesc?

Ce ar fi putut să păţiască cei doi călători şi ursul? (Presupuneri.) Să-i omoare, să i mânânce sau să se ia după ei. Dar ursul ce-ar fi putut să păţiască? Să-l prindă, să-l împuşte etc. Ascultaţi!

Sintesa. »Doi prieteni călătoriau împreună. Umblând ei aşa prin munţi, odată le-a ieşit în cale un urs, etc...«

Deschideţi cărţile la pag. 33 şi ascultaţi cum cetesc eu:

Care dintre voi ar putea să cetească aşa după cum am cetit eu? 2—3 elevi mai buni cetesc odată bucata iar învăţătorul va pune întrebările necesare asupra cuvintelor neînţelese şi asupra cuprinsului.

Aprof. în materie. Cum călătoreau cei doi prietini? Pe unde au umblat ei? Umblând ei prin munţi, odată, cine le-a eşit în cale? Când a zărit ursul unul dintre ei ce-a făcut? In loc de zărit, cum am mai putea noi zice? Dar în loc de tovarăş? Dar celalalt văzându-se părăsit şi fără nici o scăpare ce făcu? Cum s'a prefăcut? Ce-a făcut ursul apropiindu-se de el? De ce şi-a ţinut răsuflarea? Ce a crezut ursul despre el? După ce s'au văzut ast·

fel scăpaţi ce face omul, care s'a suit în arbore şi ce-l întreabă pe cel ce rămăsese jos? Şi acesta ce ia răspuns?

Aprof. etică. Despre cine este vorba în bucata aceasta de cetire? R. Despre călători şi urs. De a cărui faptă vă place? R. De a călătorului, care s-a trântit jos şi de a ursului. De ce? R. Pentru-că n'a fost fricos, a fost curagios, De urs, pentru-ce? R. Fiind-că a ascultat numai cu urechea la călătorul, care s'a trântit jos şi nu i-a făcut nimic. Pentru-ce nu vă place fapta celuilalt? R. Pentru-că, fiind pretinul său, la nevoie, l-a părăsit. Aşa dar cum putem zice despre acesta, ce fel de prieten a fost el? R. A fost necredincios. Cum a mai fost el? R. Neadevărat şi n'a ţinut la prietinul său.

Asocierea. Mai cunoaşteţi voi prieteni, pretine sau nişte tovarăşi, cari n'au ţinut unul la altul? R. Adela, fiica unui om de seamă din capitală la ţară. Cine a venit odată la ei să se joace? R. Froza, copila unui vecin Cu cine mai erà Adela? R. Cu sora ei Marta. Cum s'a purtat Adela faţă de Froza? Dar Marta cum s'a purtat cu Froza? Ce ziceau fetele despre Adela? Cine ar mai şti să-mi spună vre'un exemplu, unde pretinii au ţinut unii la alţii. Ce s'a întâmplat odată cu Tudor? Ce face Andreiu? Ce i-a dus? Cum erau acum cei doi prietini şi ce făceau de bucurie? Se iubeau ei unul pe altul? Bine au făcut? Dar cei doi prietini din bucata de cetire pe care am citit-o azi? R. Nu! Cine s'a mai purtat aşa?

Sistemizarea. Prietinul adevărat la nevoie se cunoaşte.

Aplicarea. Cine este prietin adevărat? R. Acela care ne ajută şi ţine mult la noi. Ce face aşa dar adevăratul pretin când ne aflăm în năcaz? R. Ne ajută, Dar noi cum trebue să ne purtăm cu el? R. Tot aşa.

Să ştiţi, că adevăratul prietin se bucură de bucuriile prietinului său şi se întristează de năcazurile şi suferinţele lui.

Ascultaţi să vă mai citesc eu încă odată bucata de cetire »Cei doi călători şi ursul« voi urmăriţi bucata de cetire ca pe oara viitoare să o ştiţi ceti aşa de frumos cum o cetesc eu.

GHEORGHE ITTU.

„NUMĂRĂRI DELA 30–0 DIN: 5 în 5."

a. Ascultarea lecţiei vechi. (Numărări din 4–4).

I. *Pregătirea.* Până la cât am învăţat să numărăm? (30).

Să-mi numere X. din 5 în 5 înainte până la 30. (5–10–15...)

Să-mi numere Y. din 4 în 5 dela 30 înapoi (30–26–22...)

Anunţarea. — Fiţi atenţi! Astăzi vom învăţà la aritmetică ceva nou!

II. *Predarea.* Ce-am eu aici copii? ⟨beţişoare.⟩ Câte beţişoare am? ⟨nu ştim.⟩ Atunci, să le numărăm! ⟨Se numără o chită.⟩ Câte am în chita aceasta X.? ⟨10.⟩ Dar în aceasta? ⟨10.⟩ Şi'n asta? ⟨10.⟩ Atunci, câte beţişoare am de toate? ⟨30.⟩ Dacă din 30 de beţişoare nu luăm nici un beţişor, câte beţişoare mai rămân Z.? ⟨30.⟩ Atunci, 30—0, cât face N.? ⟨30.⟩ Să zicem cu toţii! Să spună Y. ca să scriu şi eu la tablă. ⟨30—0=30.⟩ Scrieţi şi voi pe tăbliţe! — Câte beţişoare am eu aici D.? ⟨30.⟩ Ce-am făcut eu acum N.? ⟨Aţi luat 5 beţişoare.⟩ Din câte beţişoare am luat eu 5? ⟨30.⟩ Şi câte au mai rămas X.? ⟨25.⟩ Atunci cât fac 30 de beţişoare fără 5 beţişoare N.? ⟨25.⟩ Ce-am eu aici? ⟨bile⟩ Câte am Y.? ⟨nu ştim.⟩ Le numărăm şi se procedează ca mai sus. Cu celelalte se procedează la fel.

30—0=30.
30—5=25.
25—5=20.
20—5=15.
15—5=10.
10—5= 5.
5—5= 0.

III. *Asocierea.* — Să cetească X. pe tablă. Să cetească Y. pe tăbliţă. ⟨Se şterg scăzătorii.⟩ Să cetească N. acum ⟨Se şterg descăzuţii.⟩ Să cetească C. acum. Altul. Altul. Ce numărătoare este aceasta D.? ⟨din 5—5.⟩ Cum sunt aşezate numerile aici? ⟨unele sub altele.⟩ Dar la numărătoarea cu 1, 2, 3, cum erau aşezate X.? ⟨în rând.⟩ Să le aşezăm şi pe acestea la fel! Ce număr e întâiu N.? ⟨30.⟩ Unde-l scrim X.? ⟨pe tablă.⟩ Scrieţi-l şi voi pe tăbliţe. Pe cele care nu le auzim le tăem. ⟨Fac şi copii pe tăbliţe la fel.⟩ Se lucrează la fel până la 0. Să cetească unul!

30———25———20———15———10———5———0

Ce fel de numărătoare este aceasta X.? ⟨5—5⟩ Dela cât la cât? ⟨30—0.⟩

IV. *Generalizarea.* — Ce 'nvăţăm azi Y.? ⟨Să numărăm din 5—5 dela 30 la 0.⟩ Să mai spună şi N. Altul!

V. *Aplicarea.* Numără câţiva copii în faţa clasei. Se dau probleme.

—

HOŢUL ⟨clasa II-a⟩

I. *Pregătirea.* — Element aperceptiv. Copiii, pentru ce părinţii voştri înainte de a se culcà, au grije ca să'ncuie poarta şi uşile camerilor? ⟨Pentruca să nu între hoţii şi să fure⟩. Dar hoţilor le merge bine întotdeauna? ⟨Nu, câteodată sunt prinşi⟩.

Anunțarea. — Fiți atenți! Astăzi vom ceti în cărțile voastre despre întâmplarea unui hoț. Deschideți cărțile la pag. 19.

II. *Predarea.* a. *Intuirea tabloului.* (Dacă se află pe prima pagină).

b. *Cetirea model.* (Se face de către propunător.)

c. *Cetirea logică.* (Se face de către copii cei mai buni.)

d. Cetesc copii prima pericopă, odată cu aceasta făcându-se și explicarea cuvintelor neînțelese. (Analiza logică)

e. Reproducerea liberă a pericopei și scoaterea ideii principale. (Nu se scrie pe tablă).

f. Ideia scoasă din prima pericopă:

»Sosirea ursarilor la han.«

La fel se procedează și ce pericopa a doua.

g. Ideia din pericopa a doua:

»Căderea hoțului în ghiarele ursului și scăparea lui de către oamenii dela han.«

Cine poate să-mi spună despre ce vorbirăm întâiu? (prima ideie scoasă din prima pericopă.)

Dar mai în urmă? (a doua ideie din pericopa a II-a.)

h. Reproducerea liberă a întregii bucăți. (Dacă nu se poate, ea se face prin întrebări conducându-ne după ideile principale).

III. *Asocierea.* (Rezumat). Ce-au făcut doi ursari într'o noapte? (S'au dus să doarmă la un han). Și ce-au făcut cu ursul? L-au închis în cotețul porcului). Și peste noapte ce s'a întâmplat? (A venit un hoț să fure porcul). Peste ce-a dat el acolo? (Peste urs). Și ce i-sa'ntâmplat? (A fost prins). Ce fel de faptă a vrut el să facă? (rea). Și cum ia mers? (rău).

III. *Generalizarea.* — Atunci, țineți minte: »Când faci rău, rău găsești.« (Repetă mai mulți elevi).

V. *Aplicarea.* Ce fel de faptă spuserăm c'a făcut hoțul? (rea). Și cum i-a mers? (rău). Ș'atunci, ca să ne meargă bine'n viață, ce fapte trebuie să facem? (fapte bune). Și pentruca s'avem tot ce ne trebuie, ce trebuie să facem? (să muncim). Da, copii, trebuie să muncim, fiindcă a furà, e lucru foarte rușinos, hoții fiind pedepsiți și de oameni și de Dumnezeu.

Deschideți cărțile.

i. *Cetirea estetică.*

IOAN C. FLOREA

NOUL SUBREVIZOR ŞCOLAR

Nu este vorba numai de persoana noului subrevizor de Hunedoara, ci şi de ceia ce aşteptăm noi toţi dascălii depe intinsul acestui judeţ dela noua reformă, ca şi dela persoana care întruchipează roforma.

Min. Instrucţiunii, la dorinţa noastră repetată într'atâtea congrese, a instituit examenul de subrevizori.

A avut în vedere un scop idealist şi altul practic:

Să ajungă în fruntea judeţelor personalităţi selecte, proeminente, cari să poată purtà răspunderea îndrumării culturii, să împace învăţătorimea care cere de atâta vreme să fie condusă de învăţătorii cei mai pricepuţi, recrutaţi după merite profesionale şi nu politice. Să se recruteze deci din sânul dăscălimii organele ei de control, nu din cluburile politice.

Ce s'a realizat prin examenul instituit? Implinitu-s'a dorinţa noastră integral? Realizatu-s'a deziderатul nostru aşa cum l-am cerut? **Nu!**

Noi am cerut merite profesionale; examenul a pretins numai cunoştinţi. Examenul a fost pur teoretic. N'a cerut nici cel puţin vechime în învăţământ. Nemaipomenit! Tineri cu şcoala de aplicaţie, cu secţia pedagogică dar, cari n'au condus nici o şcoală cu un singur post, azi conduc şi îndrumează cultura într'un judeţ.

Cât de ideal ar fi fost examenul dacă li s'ar fi cerut candidaţilor vechime, grad, merite, concepţii personale verificate şi aplicate de dânşii în practică şi apoi cunoştinţi.

Un astfel de revizor poate face inspecţii, poate da îndrumări şi n'are frică de compromisuri. El este chintesenţa culturii învăţătoreşti, este idealul către care trebuie să tindă toţi ceilalţi colegi conduşi. Autoritatea sa este garantată. Forţele culturale ale judeţului sunt grupate în jurul său, sunt direcţionate şi animate de el. Controlul astfel se bazează pe autoritate morală, pe superioritate şi se poate exercità chiar numai din birou: Revizorul este pilda vie, este îndreptarul activităţii fiecăruia . . .

Aici se poate vedea răsunetul psihologic stârnit de „schimbarea Domnilor" în sufletul conduşilor. Fiecare are un ideal, fiecare vede împlinirea idealului său, care este al tuturor, în schimbarea conducătorilor. Dar cu cât mai mari sunt nădej–

dile, cu atât mai dureroase și mai amare sunt desamăgirile. Invățătorimea română este bântuită de multe neajunsuri. Sufletul ei este strâns ca în cleşte de neajunsurile materiale. Revizorul care nu-și pune toate puterile în înlăturarea acestor mizerii materiale, acela nu poate aşteptà nimic de preţ dela învăţătorii din judeţul condus. Iată numai câteva din problemele cari trebuie să şi le pună din primul moment un revizor şcolar. Numai prin rezolvarea lor se valorifică calităţile sale.

In cazul nostru cred că suntem mai norocoşi ca alţii. Calităţile, experienţa şi cultura dlui subrevizor I. Dogaru ne fac încrezători în viitor şi ne sunt cea mai bună garanţie. Dsa, după expresia Dlui N. Iorga, deşi aproape „moşneag" — dar dintre cei de cumpărat; nu de vândut — pe lângă celelalte nepreţuite calităţi posedă şi o tinerească energie.

Ii urăm bun venit în judeţul nostru şi spor la muncă întru rezolvarea cât mai echitabilă a tuturor problemelor dăscăleşti şi culturale de aci.

Aninoasa. *MIHAI BOGZA*

MUCENICII DĂSCĂLIEI

† LETIŢIA CODEA

Nu văzuse decât 22 primăveri şi harnica colegă Letiţia Codea şi-a dat sufletul în mâinile AtotPuternicului în ziua de 3 Ianuarie a. c.

Modestă şi virtuoasă în purtări, pentru consăteni şi pentru toţi cunoscuţii, erà simbolul bunătăţii şi a-l datoriei! In şcoală promitea foarte mult.

Primul an de învăţământ l-a făcut în comuna Cerul-Băcăinţi, anul fatal care i-a sdrucinat sănătatea, muncind într'o comună lipsită de orice mijloace de trai şi într'o sală de clasă prost întreţinută şi puţin încălzită iarna. In Şibot, a funcţionat abia un an şi jumătate, fiind exemplu de muncă şi perseverenţă pentru colegi. Micuţii ei şcolari şi cunoscuţii au plâns-o până la mormânt!

Transmitem părinţilor şi şcoalei îndoliate viile noastre regrete şi păreri de rău. — In ceruri va fi printre cei buni!

NICU MANEA înv. dir.

PROBLEMA MUZICII ROMÂNEŞTI

WALTER SCHLAND

Muzica românească n'are trecut. In afară de muzica poporală, a cărei frumuseţă poate încă nici azi nu este pe deplin preţuită, nu s'a păstrat nimic, ce ar însemnà o oarecare valoare. Aceasta însă nu înseamnă lipsă de talent, deoarece tocmai frumseţea muzicii poporane româneşti este dovada talentului creator şi original. Muzica poporană românească nu reprezintă un întreg unitar, ci mai multe, stiluri diferite între ele, formează tabloul larg a muzicii româneşti.

După înflorirea economică şi naşterea oraşelor mari, tocmai ca în Apus, se observă şi în muzica românească cultivarea muzicii artistice, ca un al doilea factor în muzica românească.

Ca o lavină se apropie muzica apusului, cucerind tot mai mult teren, îmbrăţişând mai departe tot ce întâlneşte. Cu timpul şi muzica poporană română se va însoţi la ea. Un exemplu pentru puterea de absorbire a muzicii apusene, este chiar muzica ţărănească maghiară, care erà mult mai ritmică, mai variată şi în melodie mult mai împodobită; iar în noul ei stil, prin simplicitate, tact şi armonie ea se aseamănă din ce în ce mai mult cu muzica apusului. Tot aşa schimbarea prin care au trecut cântecele germane, ne dovedeşte foarte clar prefacerea istoriei muzicală.

Cel dintâi muzicant român, care a legat muzica românească cu muzica apusului, a fost George Enescu. Puterea sa genială exprimă o viaţă nouă. Ca compozitor şi artist G. Enescu este o realizare pentru ţara sa. Muzica modernă română fără el nici nu se poate închipui. El este în contact direct cu talentele tinere muzicale a ţării sale. Nu cere imitarea artei sale, ci primeşte tot în ce este pulsiunea unei vieţi artistice, tot ce exprimă personalitatea unui compositor, deosebindu-se ori cât de mult de muzica lui proprie.

Aceasta o dovedesc diferitele composiţii ale lui C. Cuclin, I. Nona-Otescu, Stan Golestan, Mihail Iora, Alfred Alexandescu, G. Enacovici şi Filip Lazăr.

Muzicanţii moderni primesc în general o grea moştenire. Muzica prezentului stă în centrul unei crize, fiind greu de a aprecià valoarea ei. Succesele muzicanţilor moderni sunt numai în aparenţă; ei nu crează nimic statornic. Motivul general este, că conpoziţiile moderne se prea depărtează de simţul tonal al poporului

— şi fiecare popor are un simţ particular. Teoretica fiind foarte complicată în formarea ei, urechea n'o poare urmări. Construcţia simplă din muzica veche a pierdut puterea de încordare, iar în locul ei a întrat un haos, dându-i muzicii o adevărată zăpăceală de Babilon. Puterea lăuntrică însă s'a prăbuşit, devenind compunerea extraordinar de grea, deoarece compozitorul modern trebuie să cunoască întâi limba în care vrea să compună.

Prin influenţa lui G. Enescu muzica românească nu este tocmai radicală. Muzica naţională română caută a se amesterà, într'un fel suportabil, cu muzica internaţională. Aceasta este desfăşurare sănătoasă ce duce la îndeplinirea misiunii muzicii româneşti. *A exprimà frumseţea şi farmecul muzicii româneşti cu mijloace de exprimare ale Europei moderne.*

Compozitorii români în ediţia Universală. Pentru aprecierea muzicii române e o piedecă extraordinar de mare, faptul că operele româneşti au fost puse în diferite şi puţin cunoscute ediţii. Deabea în timpul din urmă au apărut compoziţii de Mihail Iora, Filip Lazăr şi Marcel Mihalovici în »Ediţia Universală din Viena.«

Mihail Iora este unul dintre cei mai talentaţi. El n'a făcut şcoala meşterilor moderni şi totuşi predilecţiunea sa pentru Max Reger îl arată ca pe un muzicant absolut modern. Regerian este în muzica sa schimbul liber a tactului, neegalitatea ritmelor; *o proză muzicală expresivă cu o putere de încordare precis fixată ce nu trece niciodată marginile ei.* Puterea lui extraordinară stă în fantezia sa bogată şi în siguranţa gustului. Intr'o colecţie de bucăţi mai mici »Loujoux pour Madame« îl cunoaştem ca meşterul unei arte delicate şi fine, care e foarte îndemânatic şi cu mijloace pianistice. Cea mai reuşită este ultima bucată din această colecţie: »Viforul în paharul de apă.« Plin de efect este şi: »Un marş evreesc,« ce este o mare caricatură şi totodată o mărime caricaturală.

Filip Lazăr este un muzicant proaspăt cu o sensibilitate vie şi mare simţ pentru efecte tonale. In deosebi două composiţii ale lui, merită recunoştinţă, fiind uşoare şi pline de spirit: »Pe malurile Bistriţei« şi »Carul cu boi« sunt fără îndoială idei norocoase pentru un artist talentat. Pe cât se poate în marginile muzicii moderne el preferă motive naţionale şi fragmente de motive. In general el se distinge printr'un talent natural.

Filip Lazăr este cel mai natural iar Marcel Mihalovici este poate sufleteşte cel mai abstract. Ritmul tactului său este absolut

liber, linia conducătoare nu ţine seama de nimic şi ignorează tot ceiace numim o înţelegere uşoară. Ceva mai prietenoase sunt: »Pieces Impromitues« cari cu mijloace mai obicinuite au şi un efect mai obicinuit.

Pe lângă caracterul diferit aceşti compozitori au şi ceva co=mun, ce cu timpul poate deveni un element de formare în muzica românească.

Tradus de: ELISA BEISSER
înv. Deva.

SĂ INFIINŢĂM „BANCA INVĂŢĂTORILOR!"

Ideia infiinţării unei bănci a învăţătorilor în jud. Huned. ridicată de unul din colegi în numerele trecute, apare din zi în zi ca ceva ce trebueşte îndeplinit. Vremurile din ce în ce mai grele, ce se abat asupra noastră, ne fac să ne gândim mai serios la existenţa noas ră de toate zilele. Con=ducătorii noştri, ignorează cu totul tagma dăscălească şi interesele şcoalei. Sub pretextul crizei generale, numai înv. beau paharul jertfelor până la fund.

Răul a fost simţit mai întins în alte judeţe, unde s'au înfinţat asemenea instituţiuni, dând rezultatele dorite cu prisosinţă.

Să ne ridicăm cu toţii şi să ne apărăm cu ultima energie, prestigiul, câştigat cu atâtea jertfe în ciuda tutu=ror acelor cari vor să vadă amurgul dăscălimei şi a şcoa-lei primare. Vremurile cu adevărat grele, nu trebue să ne găsească cu braţele încrucişate! Umilinţele ce ni=se pregă-tesc, să căutăm a le înlătura prin »noi însine!«

Infinţarea unui asemenea institut de credit, pe seama dascălilor din judeţ, ar scuti pe cei siliţi de vitregia vremu=rilor, de umilinţele cămătarilor. Manifestându=ne sentimen=tele de solidaritate, în faţa răului ce voeşte să ne răpună, construim în acelaş timp o puternică cetăţue de apărare şi rezistenţă.

Cred că a sosit momentul ca dăscălimea, desfundă=toare de înţelinite brazde culturale, să se îngrijească şi de soarta ei materială.

I. I. MÂNDUC

O SERBARE ŞCOLARĂ ORIGINALĂ

Elevii şcoalei primare No. 1 din Petroşeni, şcoală condusă de dl P. Turcu, unul dintre veteranii învăţătorilor din V. Jiului, au dat un festival dintre cele mai reconfortate şi mai îmbucurătoare pentru numerosul public asistent compus din părinţii elevilor şi alţi oameni prietini ai şcoalei.

Corul şi orchestra.

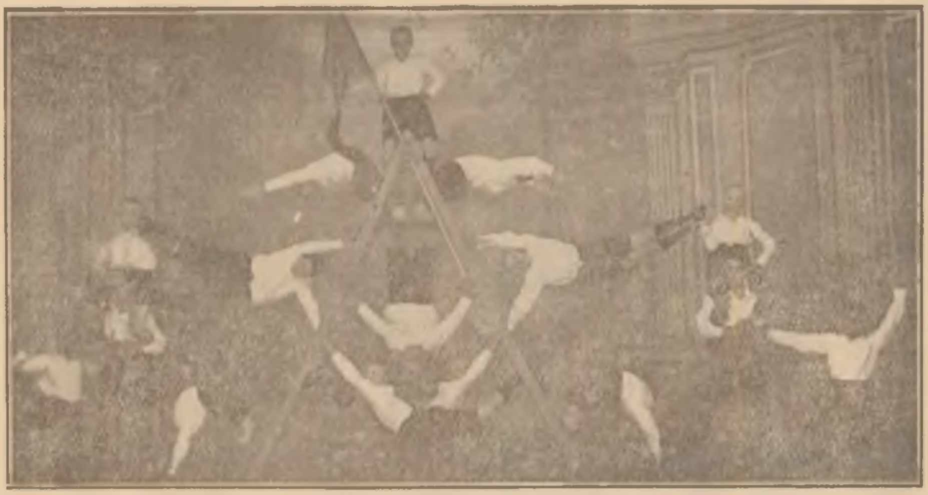
Originalitatea acestei serbări, atât de minunat reuşite, a constatat în faptul că, majoritatea punctelor de program a fost muzică: cor, orchestră, solo de pian, duete etc. gimnastică ritmată, piramizi executate în faţa publicului, tablouri vivante feerice ş. a. şi a fost conceput şi dus la bun

Piramizi.

sfârşit de către dl Vasile Lucaciu fost revizor, în colabo=rare cu dl A. Bac, dnele: Ittu şi Mărgineanu dând dea=semenea un concurs preţios.

Corurile au fost conduse de către elevii: Mircea Boeriu şi Barbu Popescu, la pian Cato şi Ticu Lucaciu, toţi storcând admiraţia publicului prin siguranţa de sine şi prezenţa de spirit de cari au dat dovadă.

Piramizi.

Astfel de serbări şcolare înalţă prestigiul şcoalelor, al învăţătorilor şi fortifică încrederea de sine în elevi.

ASISTENT

— *Cu întârziere.* Cu numărul de pe Ian. apărem cu întâr=ziere din pricina lipsei de fonduri pentru tipar. Până acum nu am primit abonamente decât 50 lei dela colegii arătaţi la poşta adm. cărora le aducem mulţumiri. Deducem de aci, că ceilalţi nu şi=au încasat încă lefurile pe luna Oct. a. tr.

Doream să apărem cât se poate mai regulat, numai forţa majoră ne face să întârziem şi ne doare inima când vedem câte interese de ale colegilor sufer şi din această pricină! Sunt ordine cari vin şi la noi târziu, chiar f. târziu şi sângerăm de durere că nu le putem satisface la timp.

MI-E DOR

Mi=e dor de câmp, de iarbă verde,
De ghiocei și viorele,
De ciripit de păsărele,
De dulcele amurg cu vis' eterne!...

Mi=e dor de=a cucului cântare,
De mieluşei plăpânzi, sglobii,
De-un mândru răsărit de soare
Şi sbor înalt de ciocârlii!...

Mi=e dor de nopţi cu lună,
De serile cu lilieci,
De mândra **doină** *ce răsună*
In sat, în câmp și pe poteci.

Mi=e dor de dorurile mele,
De toate=a mele doruri...
In lumea miilor de stele
Inmormântez a lor ecouri...

Mi=e dor de tot ce n'am uitat!...
Rând, una după una,
Când liniştea=i deplină 'n sat —
Şi blând surâde luna.

EMILIA IVAŞCOIU
învăţătoare PRICAZ.

— **Articolul** *„Psihologia configuraţiei" dela pag. 11 a acestui număr este rezumatul lucrării cu acelaş nume al d-lor L. Rusu, L. Bologa, N. Mărgineanu, Al. Roşca şi D. Todo=ranu apărută la Cluj în 1929. In loc de Koffea se va citi Koffka. Scăpări din vedere ale tiparului, pentru cari facem cu-venita înd-eptare.*

CARȚI, RECENZII

R. DOTTRENS

Probleme de inspecție și Educație nouă

(Edit. Delachaus et Niestle, Paris 26 rue St. Dominion)

In întroducerea istorică care procede volumul său Dottrens trasează linia de evoluţie a »controlului« învăţământului pentru a ajunge la fasa actuală. Caracterul principal al acestei desfăşurări este tendinţa de a laicizà şcoala; dar mai este şi un alt lucru esenţial: crearea unui corp de inspectori sau controlori tehnic pregătiți, chiar şi în ţările care au conservat un regim al comisiilor şcolare, prin vizitarea şcoalei din partea notabilităţilor din comună. Funcţiunea acestei instituţiuni s'a disociat întrucâtva .şi astfel putem distinge controlul extern: funcţiune de supraveghere şi controlul intern: funcţiune de inspectare. (In afară de cele două tentinţe s'au accentuat în legile recente cari reglementează instrucţia publică în statele democratice: 1. aceea care acordă familiilor şi institutorilor o parte din responsabilitate în direcționarea şcoalei; 2. modificarea funcţiunei inspectorului in aceea de consilier; nu îndreptată numai spre a împiedecà infracţiunile contra legii şi regulamentului, dar îndreptată spre educarea învăţătorilor. Intâia are ca efect suprimarea organelor locale de supraveghere, emanaţiune în cea mai mare parte a autorităţilor politice şi eclesiastice, şi de a-i înlocui cu adevărate organe de control social representând familia şi educatorii. A doua revoluţionează, ea a avut şi are drept consecinţă accentuarea caracterului tehnic şi pedagogic al inspecţiei. Condorcet şi Stapfert au fost întâii cari au dat inspectorilor această misiune specială, anume: să promoveze progresul educaţiunii publice, să adapteze mereu şi tot mai bine şcoala şi învăţământul necesităţilor şi condiţiilor vieţii sociale. Această preocupare reese clar din formele cele mai recente de organizaţie şcolară: Germania, Austria, Italia, Geneva. Deci, dublu control asupra şcoalei: tecnic şi social. Pentru a stabili natura acestora e necesar să considerăm scopul şi mijloacele cari se recomandă pentru educaţie şi cari pt. Dottrens sunt aceleaşi pe care se bazează şcoala activă a lui Ferriere şi a altor inovatori.

Să luăm totuşi în considerare reformele cari autorului îi par necesare cu privire la atribuţiile inspectorului. In primul rând, diminuirea numărului claselor de supraveghiat, care aproape la toate naţiunile trece de sută, ceeace denotă imposibilitatea de a urmări de aproape opera învăţătorilor, de a introduce metode noui şi de a supraveghea aplicarea şi randamentului. O situaţie mai bună s'a ajuns în Belgia, unde în urma autonomiei comunale, directorii de şcoală sunt în realitate adevăraţii inspectori ale acestora: în Italia unde crearea directorilor didactici arată tendința deschisă spre o activitate pedagogică specializată, la Geneva, unde după suprimarea inspectorilor din învăţământul primar, controlul este exercitat de către 12 directori şi directoare de şcoală dintre cari fiecăruia i-s'au încredinţat 40 sau 50 de clase. Limită, care după părerea autorului, nu ar trebui trecută. Numai în acest caz inspectorul va fi în situaţia de a fi în relaţiuni continue cu învăţătorii, de a avea conştiinţa aprofundată a mediului, în care l crează şi de a satisface diverselor trebuinţe, pe care le va fi constatat. Deci e reclamat încă şi de obligaţii noui impuse şcoalei de operele din jurul şcoalei care se estind tot mai mult şi cari nu pot fi încredinţate institutorilor decât în detrimentul lucrului lor. Din ancheta lui Rosels resultă, în afară de aceasta, deficultatea unei clare dinstincţiuni între funcţiunile tehnică şi administrativă a inspecţiunei, care nu pot să fie separate. Singura divisiune posibilă a lucrului ar trebui să se facă între inspector şi secretarul său, fără ca pentru aceasta cel dintâi să înceteze cu totul de a vedea şi dirigeà totul. Ceeace trebue avut în grije este ca administraţia să rămână mereu un mijloc şi să se reducă numai la strictul necesar. Concentrarea funcţionarilor de direcţionare şi de control în mâinele unei persoane cu pregătire tehnică e a doua reformă necesară. Ea nu se poate împăcà cu păstrarea comisiunilor şcolare locale, cărora bunele intenţiuni nu pot ţineà loc cunoştinţelor tehnice, cari le lipsesc. Această reformă ar resolvi şi problema direcţiunilor şcolare, care pentru a fi dată unui învăţător cum e în Franţa şi în alte ţări favorizează autoritarismul acestora şi reacţiunea consecventă a acesteia a condus ca în Germania la suprimarea directorilor şi la soluţia consiliilor învăţătoreşti.

Pentru Dottrens instaurarea direcţiunilor colegiale ar fi să le vină vremea peste mult, pentru faptul că epoca noastră sub multe raporturi se poate consideră ca un stadiu de transiţiune, în care indivizii şi grupurile sunt destul de liberi pentru a refuză să se lase conduşi, şi nu e deajuns numai să ştii să organizezi sănătos viaţa socială. E un scop către care trebue să tindem, fiindcă această organizaţie corespunde evoluţiei sociale generale. Consiliile de învăţători reprezintă în educaţie stadiul de o solidaritate internaţională a educatorilor. Trebuesc pregătiţi să o voiască şi să o exercite. Raporturile dintre consiliile învăţătoreşti şi inspectori vor trebui să tindă a fi de aceeaş natură ca acele ce leagă parlamentele de un consiliu executiv: colaborare efectivă bazată pe separaţiune de puteri. E exact ceeace există la Hamburg. In educaţie nu se poate aveà o ierarhie în sensul unei puternice discipline a cărei necesitate prin natura însăşi a funcţiunilor nu se simţeşte şi nu se poate concepe. Nu sunt raporturi de curată supunere şi de pură comandă, ci de prerogative diferite asupra planurilor de acţiune concentrice.

După părerea autorului, numai la Hamburg se poate vedeà forma cea mai evoluată de control social care nu e supraveghere ci cooperare; dar acest progres nu se poate realizà de azi pe mâine orişiunde fiindcă e strâns legat de desvoltarea educaţiei noui. E necesară grăbirea organizării raţionale a învăţământului, în care se vor potrivi reformele studiate. Acum, Wilois şi Wanscem au fost cei dintâi cari au încercat aplicarea teoriilor lui Taylor şi Fayol asupra organizaţiei ştiinţifice a lucrului, limitându-se la şcolile particulare, în timp ce autorul subliniază că trebueşte, neapărat, să se îmbunătăţească, sub orice formă, învăţământul şi dă cea mai mare importanţă Fayolismului în raport cu problema particulară, pe care el o tratează în acest volum. Inspecţia, care se prezintă în general, forma tradiţională şi conservatoare a controlului asupra şcoalei; în timp ce în ea sunt două activităţi bine distincte: supravegherea de o parte, şi de altă parte acţiunea constructivă care e esenţialul; deaceea observă că nici titlul de inspector nu se potriveşte acestei concepţii şi preferă pe acela de consilier şcolar. Acesta în educaţia nouă este

animatorul cu profundă voinţă de a îmbogăţi experienţele colaboratorilor lui şi agentul de coordonare care veghiază la desvoltarea influenţei tuturor celor ce lucrează cu copilul. Pentru stat este supraveghetorul tehnic însărcinat de a măsurà randamentul lucrului şcolar şi pus, să evite infracţiunile la legi. Faţă de învăţator este un ghid, un susţinător, un protector şi în fine înt'un chip oarecare este şi reprezentantul familiilor, cari îl aleg bucuros arbitru. Ca superior ierarhic al învăţătorilor şi reprezentant al familiilor trebuie să fie independent, trebue să devină un magistru al educaţiei. Nu-şi poate îndeplini funcţiunea socială decât dacă statul său este bine definit : independenţă, responsabilitate, competinţă. Autorul desvoaltă amplu aceste concepţiuni, apoi trece la tratarea chestiunilor particulare privind numele, funcţiunea, pregătirea şi face un examen foarte minuţios nu numai asupra chipului de a constatà randamentul şcolar, dar şi acela al inspecţiei însăşi. Nu se limitează numai să controleze efectele imediate ale educaţiei, ci pe calea ce el o trasează, vede posibilitatea constatării exacte a influenţii ei asupra societăţii ; îndeplinit acest lucru foarte greu dar a cărui realizare ar permite cea mai mare siguranţă de acţiune în aplicarea oricărei reforme. El nu vorbeşte numai ca un simplu teoretician dar să simţeşte că argumentul primează şi este pentru el o problemă vitală, sortit de a fi trăit în şcoală şi pentru şcoală. Deaceea opera lui e de o foarte mare valoare nu numai pentru noul punct de vedere din care porneşte dar şi fiindcă e fondată pe experienţă.

V. CESARINI

(traducere din revista L'educazione Nazionale Roma.

— *Simple întrebări!* Ce ţară din lume mai are dascălii neplătiţi de 4 şi 5 luni?

Cum se face că ţări cari de mult se dau drept falite sau pe pragul falimentului au totuşi şcolile luxoase, iar dascălii şi alţi funcţionari plătiţi la zi?

De ce întârzierea de 10 zile a plăţii lefurilor funcţionăreşti, în Germania a fost considerată drept un scandal european?

DIN PUBLICAŢIILE NOASTRE

— *Şcoala şi Viaţa* a apărut într'un impunător volum de aproape 200 pagini. Inafară de cuprinzătoarele dări de seamă asupra congresului din toamă, de luminoasele şi energicele discursuri rostite de dl D. V. Ţoni în parlamentul ţării mai găsim articole generale semnate de V. Ghidionescu, I. Simionescu, G. Stoian, Ap. Culea, Al. David, A. P. Nicu ş. a. Cronica bogată, dări de seamă, informaţiuni etc.

— *Satul şi şcoala* No. 4—5 Dec.—Ian. aduce minunatele »pagini autobiografice« ale marelui ped. ital. G. Lombardo-Radice şi »Copilaşul« lui Giovani Pascoli, articole de B. Duică, prof. univ. Gh. D Mugur, G. Roiban, Z. Boerescu, Ion Checea. Atragem atenţia colegilor în special asupra lecţiilor practice ale d-nei Ana C. Iencica şi asupra *Paginei administraţiei şcolare* scrisă de dl C. Iencică, cari sunt de un mare şi real folos învăţătorilor.

— *Cultura poporului* bogată ca întotdeauna, având în frunte un articol pe cât de impunător în idei pe atât de plin de suflet, al directorului ei, dl Teodor Iacobescu, împodobită de chenare artistice şi clişee frumoase este cea mai bună revistă pedagogică şi culturală din Basarabia.

— *Şcoala şi fam. de mâine* apare şi în acest an în acelaş format modest (ca să îngădue modestul abon. de 60 lei anual) dar nepreţuită prin scurtele şi numeroasele articole prin care dă mereu ceva nou şi militează cu toată isteţimea şi abilitatea pentru propagarea noilor metode în învăţământ şi educaţie. Revista »Şcoala şi fam. de mâine« mai este şi organul de propagandă al secţiei *Ligii pentru noua educaţie* din ţara noastră, pe care o serveşte admirabil.

— *Lumina* rev. înv. din Râmnicul Sărat apare cu un bogat conţinut publicând clişeele şi portretele morale ale colegilor lor sărbătoriţi cu prilejul ieşirii la pensie. Este un frumos obiceiu!

— *Şcoala vremii* — Arad, publică studii semnate de dnii Cădariu, Marîş şi îndrumări că privire la funcţionarea cercurilor culturale de dl I. Nistor rev. şcolar.

— *Mândria şi conştiinţa învăţătorilor* din fiecare judeţ susţine câte o revistă dăscălească. Toate împreună sunt manifesarea demnă a conştiinţii de solidaritate a înv. din întreagă ţara.

CRONICA MĂRUNTĂ

— *Al 6-lea congres al „Ligii pentru educația Nouă"* se va ținea la Nissa dela 29 Iulie, până la 12 Ang. 1932. Tema generală: *Educația în raporturile ei cu evoluția socială.* Președ.: P. Langevin, dela College de Frace; v. președ.: C. H. Becker, Prusia; H. P. Nunn, Londra. Tema generală împărțită în 2 probleme:

1. Cum ar putea corespunde educația trebuințelor pe care le impune rapiditatea transformărilor sociale.

2. Cu ce poate contribui educația la procesul social.

In secțiuni se discută:

a) Educația și factorul social. — Cultura generală și orientarea profesională;

b) Problemele educative 1) ale școalelor rurale. 2) ale școalelor urb. 3. ale înv. sup. universitar;

c) Evoluția sccială a femeii și consecințele ei în câmpul educației;

d) Educația și fam. 1. Sociologia și psihologia; 2. Părinți și învățători. Educația părinților; 3. Grădina de copii;

e) Educația recreativă: 1. Educația adulților; 2. Mișcări tinerești.

f) Pregătirea învățătorilor.

g) Cooperație internațională; apropierea rasselor bilinguismul.

— *Comunicări.* Progresele nouilor metode educative în diversele țări. — Se vor organiză escursiuni și vizite colcctive de școli. Taxa de participare 50 fr. francezi.

— *Avansările învățătorilor păpate.* Cu durere aducem la cunoștința colegilor că în urma legii promulgată în Monit. Of. sub No. 41250 din Dec. 1931 învățătorii avansați la gr. I., definitivați în cursul anului 1931 sau cari aveau gradații de primit la 1 Ian. 1932, nimic din toate aceste nu se vor plăti în cursul acestui an și probabil că nici la anul fiindcă legea zice: »se va plăti numai atunci când aceste sume vor putea fi luate în buget.« Este una dintre acele nedreptății oribile, asupra căreia nici nu mai insistăm.

— *Posturi vacante.* Monit. Of. No. 26 din 31 Ian. anul curent publică următoarele posturi vacante în jud. Hunedoara: Ardeu I b., Aninoasa I f., XI b., XII f., XIV f. Balșa II f.

Bretelin I b. Bărăşti-Haţeg I b. Băniţa No. 1. I b. Brădăţel I b. Balomir I f. Băcăinţi I b. Băcăia I b. Baia lui Craiu I b. Barul Mare I b. Bucova III b. Bulzeşti de sus II f. Bulzeşti de jos I b. Băcia I b. Bârsău II f. Buruene I b. Brad III f. Blăjeni-Plaiu I b. Bretea Mureşană II f. Buceş II f. Cozia I b. Căstău I b. Cârneşti I b. Cerna Cincis I b. Câmpul lui Neag I b. Certejul inf. I b. Certejul sup. I b. Căbeşti I b. Coseşti I b. Câmpuri I b. Cărmăzăneşti I b. Ceriu-băcăinţi I b. Cerbăl I b. Cernişoara-Floresa I b. Coroeşti Pui I b. Dumbrăviţa I b. După piatră sat I b. După piatră Grohoţele I b. Dănuleşti I b. Fiseşbăgara I b. Furcşoara I b. Fintoag I b. Grohot I b. Glotghileşti I b. Ghelar IV f. Homorod-Joseni I b. Homorod suseni I b. Holdea I b. Josani I b. Ilia II f. Lingina I b. Lunca-cernii de sus I b. Lupeni No. 2. X f. şi XI b. Lupeni No. 3. IV f., V b. Mihăeşti I b. Mugeşti-Cugir I b. Mermezeu-Deal I b. Mada I b. Meria I b. Nandru I b. Nădăştia inf. I b. Negoiu I b. Ohaba Stanceşti I b. Prihodişte I b. Peşterea I b. Pischinţi I b. Ponor II f. Petrila No. 3. II f. Ribicioara de sus I b. Rapolţel I b. Runcul m. I b. Ruşor I b. Steia I b. Şoimuş II f. Săliştioara I b. Stănija de sus I b. Săcămaş I b. Şibot III b. şi IV f. Sohodol I b. Socet I b. Târnava-Ilia I. b. Târnava de Criş II f. Topliţa I b. Vişca I b. Vălişoara I b. Valea-lepii I b. Voia I b. Vinerea V b., VI f. Vadul Dobrii I b. Vulcan No. 1. şi 2. XII f., XII b. Vulcan No. 5. II f. Zdrapţi I b. *Şcoli de copii mici* rur. Perşan I f. Băcia I f. Petrila No. 2. I f. *urbane:* Deva-Centru II f. Petroşeni No. 1. I f.

Cererile de transf. însoţite de acte prin cari se face dovada dreptului de a fi preferaţi în ordinea indicată de art. 126 din lege şi 237 din regulament se vor înainta serviciilor locale de învăţământ, prin subrevizoratele şcolare, până la 1 Aprilie 1932.

red.

— „**Cooperaţia în şcoala primară**“ *este titlul celei mai noui lucrări tradusă şi tipărită de către dl insp. P. R. Petrescu şi soţii după B. Profit. Tipogr. „Oastea Domnului" Sibiu, 40 lei. Recenzia acestei lucrări vom da-o în numărul 17 al revistei noastre.*

— *Ce-i cu gradaţiile şi avansările?* După informaţiunile mai recente, nu se vor plăti în 1932 gradaţiile m. c. did., împlinite la 1 Ian. şi nici ale definitivărilor recunoscute în cursul anului 1931.

On. Min. a dat ordin serviciilor locale că cei astfel loviţi nu au dreptul să acţioneze ministerul în judecată.

Ce nedreptate mai orbitoare decât aceasta se putea săvârşi?

— *Decoraţiile Ord. Reg. Ferdinand* publicate de noi în No. trecut al rev. sunt cuprinse în Monit. Of. 293 din 15 Dec. 1931. Dintre colegii din acest judeţ decoraţi cu aceeaş dinstincţie înaltă s'a omis numele d-lui *Izidor Tătălescu,* sublocot rez., cerem scuze pentru acest lapsus! Ulterior au mai fost decoraţi cu aceeaşi medalie colegii: *Gh. Ittu, Al. Grădinar* şi *Gliga Fl.*

— *Răspuns.* O mulţime de colegi înteresaţi ne-au adresat scrisori înteresându-se de exam. gr. II.

Nu le putem răspunde decât ceeace am aflat şi noi din gazete că acest examen s'ar fi amânat din nou pe 1 Aprilie 1932.

— *Necuviinţe.* Intr'un număr recent al revistei »Ideia« care apare în Bucureşti sub conducerea unui comitet şi care — se pare — face mai mult servicii personale pentru plasarea manualelor unor colegi, se aduc unele învinuiri Dlui D. V. Ţoni preş. Asoc. Inv.

Aceste învinuiri, credem că sunt puse la cale, numai spre a se întunecà aureola în care s'a îmbrăcat neobositul luptător al revendicărilor dăscăleşti, în urma retragerii din parlament a proectului de lege prin care se urmărea »trecerea şc. prim. pe seama comunelor.«

Nu suntem de părere să fie toţi de acord cu cele ce face preşedintele asociaţiei noastre, ba chiar nici nu strică, din când în când niţică opoziţie, dar de aici la atacurile grosolane pe cari le-am cetit cu atâta scârbă şi regret în gazeta susamintită, care în trecut se bucură şi de o reputaţie oarecare — este un salt prea mare şi ne mirăm că dl Ghiaţă poate să patroneze astfel de înveninări prin gazeta d-sale.

— *A apărut No. 3—4 an. V. din revista „CATEDRA"* special pentru serbări şcolare şi cercuri culturale cu următorul cuprins: TEATRU ŞCOLAR: Visul împlinit, Ivan Turbincă, Greerele şi furnica. — POEZII: 24 Ianuarie, Urare Regelui Carol II. Dorul mamei, Dulce limbă românească, Ciulei la Londra, Scrisoarea unei mame, ş. a. — Abon. 100 lei. Galaţi Str. Cuza V. No. 45.

OFICIALE

(Ordinele de mai jos sunt adresate tuturor dir. şcolilor de stat din judeţ)

No. 100. — *Comitetul Şcolar judeţean al jud. Hunedoara, Deva.* — ORDIN CIRCULAR, Către toate Comitetele şcol. rurale, de pe lângă şcoalele primare şi grădinile de copii, de stat, din jud. Hunedoara.

Comitetele şcol. r. în baza art. 83 din reg. pentru aplicarea d. lege, privitor la org. Comitetelor şcol., sunt stăruitor rugate, ca până la 1 Aprilie 1932, cel mai târziu, să achite subvenţia cuvenită Comitetului Şcolar judeţean, atât pe anii trecuţi, cât şi pe anul curent integral, ori numai parţial, vărsându-o la perceptoratele de Circumscripţie sau la Adm. Finan. Deva, în favorul nostru.

Subvenţia restantă, dacă n'ar fi avut acoperire în bugetul anului trecut, să se treacă, drept creanţă neachitată, în bugetul ex. 1932. Intrucât cele mai multe comitete şcolare, din cauza crizei financiare, n'au putut încassa toată suma bugetată şi subvenţia noastră se va reduce la proporţia încassărilor, de fapt, realizate. Despre aceasta se va convinge personal şi dl revizor şcolar, cu ocazia inspecţiilor şcolare, ce va face în viitor, controlând şi gestiunea materială a Com. şcol.

Cerem insistent respectarea dispoziţiunilor cuprinse în art. susmenţionat, pentrucă, de prezent, n'avem alte resurse de venit şi nu mai putem suportà cheltuelile împreunate cu întreţinerea biroului.

Faţă de cei ce nu vor satisface acestui ordin circular până la termenul sus indicat, vom fi siliţi să aplicăm ultima măsură: bugetele pe ex. anului în curs se vor aprobà, însă nu se vor eliberà, până nu se va achità subvenţia noastră cel puţin în parte.

Comitetele şcolare rurale, cari nu vor putea încassa cota cuvenită şcoalei, sunt rugate, să raporteze cazul d-lui prefect, pentru a luà măsuri.

Preşedinte: *Dr. Bratu.* p. Secretar: *A. Grecu.*

No. 67/932. — Conf. ord. On. Insp. şc. No. 51643/931, toţi învăţătorii cari n'au statele verificate din 1930, încoace, sunt invitaţi a complectà 3 ex. state personale, pe care le vor înaintà de urgenţă Subrev. şc., spre a fi verificate.

No. 7529/931. — Vă atragem atenţiunea asupra: »Metode pentru studiul individualităţii« şi »Regionalismul educativ« lucrări ale dlui I. C. Petrescu, se pot procurà dela Editura Institutului Pedagogic Român, Bucureşti.

No. 7423/931. — On. Min. Instr. cu ord. No. 199.705/931, comunică: O comisiune compusă din dnii: M. Sadoveanu, I. Simionescu şi Is. Sadoveanu, au alcătuit o carte de citire, servind legătura între absolvenţii şcoalelor primare şi elevii gimnaziilor.

Ministerul a aprobat această carte şi vă roagă să fie recomandată şcolilor din judeţ.

No. 7551/931. — Comunicăm ord. Insp. şc. Cluj, No. 51175/931, spre ştire şi conformare: Motivaţi de art. 98 din L. Inv. part. nu se vor mai cere examene particulare de curs primar, decât pentru sesiunea Iunie a fiecărui an şcolar şi în caz de forţă majoră, pentru sesiunea Septemvrie.

No. 5897/931. — Vi s'a cerut cu ord. No. 5897/931, să înaintaţi de urgenţă acestui revizorat formularul A. complectat.

Ord. s'a publicat în revista »Plaiuri Hun.« No. 12. Cine nu l-a înaintat până în prezent, este învitat că în termen de 2 zile să înainteze altfel va fi pedepsit cu reţinerea salarului pe 1 lună.

No. 7561/931. — Vă comunicăm în copie ord. No. 50961/931 a Casei Şcoalelor cu următoarea îndrumare: Să fixează ca centre pentru colecţionarea obiectelor cerute următoarele şcoale: Orăştie, Hunedoara, Haţeg, Brad şi Dobra. Directorii acestor şcoale vor aduna din comunele mai apropiate diferite obiecte aflătoare în aceea regiune şi vor procedà conf. ord. după cum urmează:

In vederea măsurilor ce urmează a se lua pentru desvoltarea şi intensificarea activităţii de culturalizare a maselor poporului având nevoie de materiale, care să evidenţieze natura şi caracteristica satului românesc, specificul lui sub toate raporturile, cât şi puterile lui de viaţă, de afirmare şi de producţie, avem onoarea a vă rugà să ne veniţi în ajutor prin mijloacele de care dispuneţi, procurându-ne asemenea material. Pentru aceasta Vă rugăm, ca în limita posibilităţii, să strângeţi din 4—5 centre dacă e cu putinţă din regiuni diferite ale judeţului Dvs. unde diferitele ramuri de industrii casnice sunt îndătinate, şi să trimiteţi Casei Şcoalelor câte o colecţie de mostre de tot felul de ţesături de in, de cânepă, de borangic, de lână pe care sătencile le execută în răsboaiele lor primitive de lemn, cât şi mostre de lână, cânepă, de in, de borangic tors în diferite grosimi şi calităţi. Mostrele să nu fie mai mari de 15—20 cm. şi să poarte o etichetă cu numele sătencii, a satului, date: iar colecţia întreagă: numele învăţătorului sau persoanei care a colecţionat. Detalii cât de ample cu pri-

vire la văpsitul în culori vegetale cât şi la diferite procedeuri în-dătinate, la technica ţesutului şi prepararea materialului textil vor fi cu deosebire preţuite. Având în vedere importanţa procurării acestui material cât şi nevoia că datele să fie cât mai exacte şi conştiincios strânse, Vă rugăm să daţi o cât mai mare atenţie şi bunăvoinţă în îndeplinirea cererei ce vă facem.

374/932. — Casa Şcoalelor, ca ord. No. 1948/932 ne face cunoscut că nedispunând de sumele necesare pentru transportul coletelor cu material did. şi bibl. şcolare, pentru anul 1932, acest material şi bibl. să va da numai şcoalelor, cari vor trimite cu de-legaţie în regulă pe cineva din localitate, care merge cu alte tre-buri la Bucureşti.

Oficiul Naţional al Coop. Române, Str. Tache Ionescu 7.

Domnule Preşedinte, — Referindu-ne la circulările noastre anterioare privitor la *Expoziţia copilului,* care va avea loc *între 1—31 Mai 1932,* avem onoarea a vă rugà să binevoiţi a ne tri-mite din vreme situaţiile şi scriptele cerute precum şi obiectele confecţionate de coperativa şcolară a dvoastră.

Cu acest prilej vă amintim:

1. Obiectele lucrate de băeţi şi fete să fie practice ca să se poată uşor comercializa;

2. Obiectele să aibă un caracter regional şi artistic;

In special în această categorie să între obiecte ce reprezintă cât mai mult mentalitatea şi viaţa specifică a populaţiei ţării noastre şi să fie simple ca să nu întreacă puterea de execuţie a şcolarilor.

3. Intre obiecte să fie: fluere, doniţe, costume, furci, linguri, etc., în lemn încrustate cu cuţitul sau arse cu fierul (nu vopsite sau pirogravate şi nici lucrări de traforaj) — apoi miniatură de rotiţe (sau eventual chiar una sau două în mărime naturală; ma-chete de fântâni, case de ţară (pe cât posibil sau o scară unifor-mă de exemplu 1/10) porţi de ogradă şi unelte de uz privat, ca-racteristice regiunii şi cari ni-se pot comercializa, — ouă înconde-iate, mobile şi împletituri de răchită, papură, rogojini etc. cărţi le-gate, leagăne şi mobilier dela ţară; păpuşi din diferite regiuni de 50 cm. înălţime, îmbrăcate în costumul regiunei. (Se pot face şi scene mai complecte, de pildă interiorul unei case de ţară cu mo-bilierul şi personalul).

Afară de aceste obiecte, cari vor putea veni din diferite re-

giuni ale ţării. se pot face şi o serie de obiecte cu caracter special (un dulap pentru camera copilului un coş pentru ţinut copilul etc.)

Trimiterea obiectelor la Oficiul Naţional al Coorporaţiei să se facă cu îngrijire şi să fie bine pachetate.

Dir. General, *Subdir. General,*

No. 517/932. Onor. Minister cu ord. No. 9745/932, a dispus ca examenul de înaintare de grad. II. ce trebuia să se ţină la 1 Februarie 1932, să se amâne pentru 1 Aprilie 1932.

No. 676/932. — Onor. Minister cu ord. No. 20.042/932, dispune următoarele: Toţi învăţătorii cari doresc să fie transferaţi îşi vor înainta cererile subrevizoratului şcolar de unde cere transferarea până la 1 Aprilie.

Cererea să fie scrisă pe coală întreagă, timbrată în regulă, la cerere să anexeze un tablou complectat cu datele necesare, acest tablou model să află la acest subrevizorat, apoi o dovadă sau alte acte justificative, prin cari să adeverşte motivul indicat în cerere pentru a putea fi transferat la postul cerut.

Cererile sosite cari nu vor avea anexele arătate, nu vor fi luate în considerare.

Subrev. şcol. *Ioan St. Dogaru.* Şef de cancelarie *Câmpean.*

DELA ADMINISTRAŢIE.

Scrierea adreselor şi expedierea revistei este controlată de cei ce stau la conducerea acestei reviste. Şi aşa nu rămâne nici un coleg căruia să nu i-se trimită revista Pentru neprimirea revistei la timp am primit dela vre-o 2—3 colegi reclamări, acestora li s'au trimis revista din nou. Pe viitor îi rugăm a reclama şi la of. postal unde aparţine, căci noi credem, că acolo se pierde revista. Pe domnii Colegi, cari în decursul anului îşi schimbă comuna, de asemenia îi rugăm a ne aviza şi pe noi despre aceasta schimbare pentru a lua şi noi notă despre schimbarea de adresă.

Com tetele şcolare de mai jos au achitat revista. pentru cari li se aduce mulţumiri. Şcoala primară de stat băeţi din Brad pe anii şc. 1930/31 şi 1931/31; Şcoala primară de Stat din Bobâlna pe a. şc. 1930/31; Şcoala prim. ref. din Petroşeni pe an, şc. 1931/32; Şcoala prim. de Stat din Crişeni pe an. şc. 1931/32; Şcoala prim. de Stat de fete din Deva pe anul şc. 1931/32; Şcoala prim de Stat din Petroşeni-Dâlja pe anul şc. 1931/32; Grădina de copii No 2. Petroşeni pe a. şc. 1930/31. Şcoala prim de băieţi Deva pe a. şc 1930/31.

Administraţia adevereşte primirea abonamentelor dela Onii Colegi mai jos însemnaţi pe timpul dela 1 Sept. 1931 şi până la 28 Februarie 1932, în suma de câte 50 lei de persoană.

Prin Dl Gheorghe Enăchescu *Cugir am primit 1129 (Unamieunasutădouăzecișinouă) lei dela următorii Colegi din Circumscripția de plată XI Cugir: Gh. Enăchescu, V. Imbăruș, L. Lakatos, Oct. Dubenschi, Esca Dumitru, Tr. Lupea, E. Constantinescu, E. Negulescu, C. Lupșa, Tr. Pavel, El. Mugurean, N. Gancea, P. Zemora, L. Șelmerean, E. Florea, L. Codea, I. Vabija, Gh. Molodeț, S. Olteanu, V. Bex, N. Andrițoiu, Gh. Blada, I. Dumitru.*

Prin Dl Mihai Bogza, *Aninoasa am primit 700 (șeptesute) lei dela următorii Colegi din comunele Aninoasa și Bărbăteni-Iscroni: Mihai Bogza, Aurelia Copil, C. Fekete, Andrei Marton, M. Beghidșan, V. Ciobotariu, E. Reiner, E. Vasilonie, A. Protopopescu, A. Hasti, I. Gaga, Crețu Cleopatru, Capolț Maria, M. Reiner*

Prin Dl Vasile Greavu *Hunedoara, Am primit 2520 (Douămiicincisutedouăzeci) lei dela următorii Colegi din plasa Hunedoara: A. Constantinescu, I. Mareșan, Gh. Tarcea, E. Țintea, V. Nemet, V. Greavu, M. Nanași, M. Suciu, M. Pintea, E. Crișan, I. Valaicou, E. Muntean, C. Gherea, Dtru Stana, M. Albineț, Gh. Sârb, N. Monta, V. Grecu, A. Dragota, N. Bucur, I. Brânsă, N. Solomon, A. Toma, E. Ghișoiu, C. Zamfir, Gh. Dobre, L Blendea, D. Popescu, Gr. Tascău, Gh. Marinescu, I. Ciobanu, Nicolae Borcan, S. Borlea, I. Minulescu, A. Ghișoiu, V. Sâmbătean, Stoian Ciucescu, I. Baciu, E Ebergényi, Maria Licher, Gh. Enășesc, V. Sacateanu, I. Radu, Zenovie Lager, Valeria Zaurian, I Popa, M. Marinescu, C. Bărsan, O. Chisa, M. Alie, V. Popa.*

Am primit câte 50 lei de persoană pe timpul dela 1 Sept. 1931 și până la 28 Febr, 1932 dela următorii Colegi: M. Vasilescu și Ecat. Herțeg Petrila; Maria Curcean Bănița; Petru Mocan Aninoasa; Ctin Tunsean Bărbăteni de sus; I. Popeangă Dealul-Babei; I. Pătrășcolu Jiu-Coroiești; G. Pascha, R. Negrilă. I. Cicu, I. Desmeri, A. Schötz, E. Ignatz, Ir. Moldovan, M. Maier, A. Luch, I. Cârstea, I. Clora, L. Torday, A. Suluțiu, M. Opriș, V. Barabaș, M. Badea, Oct. Stria, Gh Stamatoi, Ana Suluții, P. Todoran, Oct. Muntean. E. Alexandrescu, V. Niciu, Lupeni. I. Călin Paroșeni, Gh. Iosip, Elena Marc, E. Károlyi, Șt. Maier, O. Muntescu, R. Leheni, Rozalia Leheni, P. Hossu Longhin, Fr. Hartvig, Fr. Hlinka, Sarudi Parascha, I. Both, Maria Pătrășcoi. Barabaș I., I. Fekete. Deak Ernest, Vulcan, Vic. Cocean, Câmpului Neag. E. Radu, Gheorghe Stancovean. Uricani. Elisav Trifan, Valeria Buda Lupeni, Ana Modoi, L. Karoly și A. Vâjdea Vulcan!

Dlor Colegi, Gh Enăchescu, Mihai Bogza și Vasile Greavu și I. Muntean' le-am eliberat câte o chitanță despre suma primită și cari chitanțe se expediază la adresa Dlor în No 15—16. Dl M. Bogza o va primi personal.

Să roagă toți abonenții rev. „Plaiuri Hunedorene" cari nu fac parte din Corpul Didactic din jud. Hunedoara, a ne trimite de urgență abonamentul. Tiparul, hârtia și timbrele coastă parale iar credit nu mai avem.

Tot odată ne îndreptăm cererea și către Dni Colegi din județ pe cari îi știm, că deaproape de-o jumătate de an de când n'au primit salarul, să binevoiască ca la prima primire de salar să-și achite abonamentul cel puțin pe o jumătate an.

Ne luptăm cu toți cu sărăcia dar așa sunt vremurile de azi iar noi putem spune, că din câți învățători are acestui județ al Hunedoarei numai doi sunt cari ne-au refuzat primirea revistei.

Adresa destinatarului:

D. Nicolae Geurbea ... Com. Sibiel ... Jud. ~~Hunedoara~~ Sibiu P. Sălişte

REVISTE PRIMITE – PENTRU SCHIMB:

1. Revista Şcolii — Botoşani.
2. Gazeta înv. prahoveni — Ploieşti.
3. Şcoala vremii — Arad.
4. Cultura poporului — Cetatea Albă.
5. Lămuriri şcolare — Tg. P. Turcului-Tecuci.
6. Muscelul nostru — Măţău-Muscel.
7. Şc. şi fam. de mâine — Buc. c. p. 316.
8. Foaia învăţătorului — Brăila.
9. Căminul Şcoalei — Covurlui.
10. Inv. Farul — Vâlcea.
11. Revista Invăţătorimii Gorjene — Tg. Jiu.
12. Catedra — Galaţi.
13. Cele trei Crişuri — Oradea.
14. Cetatea Albă.

Tiparul Tipografiei „Jiul Cultural", Petroşeni, Str. Reg. Ferd. No. 59.